



SETMANARI IL·L·STRAT DE LITERATURA NOVA S Y ANUNCI S

Dedicat ab preferencia al desarrollo de la vida teatral de Catalunya

SURT LOS DISSAPTES

Director: **D. JOAN BRU SANCLEMENT**

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Carrer de las Cabras, 13, segón.
Bussó a la escala.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

En Barcelona. Ptas. 2 trimestre.
Fora ciutat. . . » 2 »
Extranjer y
Ultramar. . . » 10 l' any.

PREUS DE CADA NÚMERO:

Número corrent. . . 0'10 Ptas.
» atrassat. . . 0'15 »
» » pera
los no suscrits. . . 0'20 »

GAYETÁ VIDAL Y VALENCIANO

En nostre número anterior adelantarem la trista nova de qu' En Gayetá Vidal y Valenciano morí lo día 22 del passat en sa vila natal, Vilafranca del Panadés, després de llarga y penosa malaltía.

Vingué temps enrera á empitjorar son estat ja delicat, la crudel impresió que 'l seu cor sufri ab la mórt de son estimat fill Alfons.

Fou don Gayetá catedrático de Historia de Espanya de nostra Universitat y tots cuants tingueren la sort d' assistir á sa cátedra guardarán grata memoria de sas eruditas lliçons. Assistir á ella era conccrer á una reunió de familia ahont Mestre y deixeples simpatisavan ab lo carinyó de pare y fills.

De carácter amable y bondadós, se captavatot seguit las simpatías dels que tenian la ocasió de tractarlo. Per aquest motiu era gran lo número de sas relacions.

Cultivá ab gran lluhiment la novela, los estudis folk-lórichs, la bibliografia erudita y la ciencia jurídic-social.

Deixa escrits també alguns treballs literaris publicats per la casa editorial Bastinos, entre 'ls que recordém dos tometos titolats *Juguetes y travesuras*, ahont en forma molt apropiada pera la inteligencia dels noys á quins están destinats, s' hi dona compte dels principals invents científichs de l' época moderna.

Colaborá també durant algun temps en lo *Diario de Barcelona*.

Treballá ab constancia pera lluhiment de la Real Academia de Bonas Lletras, de la que n' era President.

De tots los distints géneros de literatura que cultivá, ahont mes lluhí sas relevants disposicions d'

escriptor, fou en la novela catalana, suficientment demostradas en los dos únichs volums que 'n publicá. Lo primer d' ells es lo que dú 'l títol de *La vida en lo camp*, compost de quatre noveletas en las que 's revela al escriptor de bona escola y propia personalidad.

L' últim llibre que d' aquest género publicá sigué la novela *Rosada d' estiu*, una de las millors joyas de nostra literatura contemporánea.

¡Lástima que son treball no fou degudament recompensat y lo reduhit del mercat no avivá, junt ab la gloria, l' afany del artista!

Apropósit d' aixó recordém lo disgust que li causá una de sas publicacions al veurer que solsament lo número dels que en particular li deyan haverla llegida, sebrepujava bona cosa als exemplars que en los comersos de llibres se 'n despatxavan.

¡Trista decepció pera l' escriptor públich!

Un dels motius principals de que aixó n' es causa, creyém trobarlo en la carestía ab que fan pagarse los volums, deixant aixís lo mercat reduhit als que podén gastarse la cantitat tarifada que de retop acostuman á ser los que menos llibres compran.

No obstant, com ja hem dit, sos dos únichs llibres son suficient-proba pera colocar son nom entre las primeras figuras de nostra literatura patria.

Mostra n' es sa última novela *Rosada d' estiu*, de argument sencill, quina acció 's desarrolla en la comarca del Panadés fent desfilas per la imaginació del lector una serie de cuadros de palpiant interés; no pot demanarse mes acabada y exemplar manera de fer ni mes puresa d' estil.

Sensible es que no sia coneguda com se mereix.

Lo temps cuydará d' esmenar aquesta falta valorant sos treballs y guardant etern recort d' aquest distingit escriptor catalá.

J. XIMENO.

DOLORAS

Per aixamplá los límits de la terra
lo brau i avier Colón,
de la enveja arrostrant l' horrible guerra,
perdut entre la mar va trobá un mon.

Per no afrontá als humans ab son sarcasme
y escepticisme fer,
Diógenes, aterrat y mort de pasme,
no pogué trobá un home verdader.

IGNASI IGLESIAS.

LA MARMITA DE CLAMART

No 's tracta aquí de Clamart prop de Meudon, deliciós bosquet hont no mancan bonas maduixeras, sino del frèstech Clamart del carrer dels Gobelins.

Lo cementiri Clamart es al panteó lo que era al Capitoli la roca Tarpeya.

Clamart fou lo cementiri oficial dels condemnats á mort.

Avuy per avuy, Clamart no es mes que 'l santuari de la dissecció. Allí es hont s' escudrinya la mort en profit de la vida.

Allí es hont viu veritablement la mort, porque hi es útil.

Allí 's trinxa á tercer ab satisfacció, allí 's retalla al prohisme ab delícia, allí s' escapsa ab frenesi al malanat semblant que ja no respira.

Ni un sol cos hi ha sepultat en aquella terra que estiga completament sencer; á tots los hi manca alguna cosa.

Los uns, es la societat la qui n' ha comensat la dissecció, en lo gran curs de clínica de la plassa de la Grève; —no 'ls falta sino 'l cap.

Los altres deixan passar la claror per un grapat d' oberturas, ó bé no tenen brassos ni camas: — res, experiments.

Los de mes enllá, com lo banquer de Bilbetot, s' nan quedat sense res: los practicants celosos ó colleccionistas se 'ls han adjudicat en detall.

Finalment, alguns ho conservan tot, llevat dels ossos, y aixó 'ns porta com pel camí dret á la famosa caldera.

A la esquerra, entrant per la porta principal, la veureu entre mitj dels arbres, sola y aislada com una marmita poch honesta ó vergonyosa.

Aquesta máquina es un de tants invents de la época. Es una máquina de fer esqueletres al minut.

Ja tothom sab que aixó no val ni de molt lo procediment antich.

Com que 'ls ossos deixan en l' aygua bullenta una de las parts essencials, perden en solidesa.

Y á fé que la rahó 'ls hi sobra.

Perden la tintura natural.

Pero en cambi 's fá més depressa.

¿No ho dich jó que hem arribat á un temps en que no 's fá res bé, ni las calaveras?

Deu meu, hont anirém á parar!

Donchs una nit, entreu á Clamart, y gosareu d' un espectacle curios; s' enten, mentres sia 'l día, es á dir, la nit de la caldera.

En l' escás circuit que ilumina aquesta guspira del infèrn, s' hi veuen, asseguts al voltant d' una taula, alguns estudiants prosectors, qui, ab la pipa á la boca, vigilan aquesta sepulcral operació.

Los morts han sigut posats drets dins de la marmita: n' hi ha quatre, dos d' home y dos de dona.

«Tants á tants,—salta un fent la brometa.—Potser no es prou decent tot aixó.»

L' aygua está si bull no bull: ja canta.

Quan, ab una novela á las mans, de peus sobre 'ls ferros, vos heu entretingut escoltant lo xiu-xiu que fá la cafetera posada al foch de la llar, á bon segur que may se vos ha ocorregut que aquell brigit de la aygua que s' escalfa pogués tornarse espantós, lúgubre, satánich, que pogués fèr l' efecte d' un darrer sospir, d' un gemech de la ánima, d' un sardónich rondineig de difunts.

Y quan lo bull ha fet aixecar la tapadora de la olla ó de la cafetera, may, que jó sápigam, haveu tremolat, may vos heu tornat grochs d' espant.

Be es vritat que may heu vist, per entre la revolta brumera de la aygua bullenta, aixecarse poch á poch quatre testas humanas, sostenint, cariátides amenassadoras, lo tap d' una marmita.

May heu vist de dins de l' aygua bullenta sortir fins á la cintura quatre cadavres, ensenyar, per un moment uns torsos d' hont la carn va espallifantse á bossins, unas caras que no son caras, pero que son veritables cránis.

May heu vist aquesta ronda diabólica, informe, agitarse breus instants en una dansa frenética que las fluctuacions ruidosas d' una aygua infecta acompanyan y regulan, y capbussarse tot seguit en la immovilitat y l' silenci.

Practicant primer.—Vaja, ja fá sis horas que aixó bull. No 'ns queda ni punch ni tabaco. Ja hem fet potzer una trentena de partidas de piquet. Aviat será de dia. La nit se las guilla, com solen dir... Ja es prou cuyt: á punt de sortir á taula.

Practicant segon.—Oy! ará que me 'n recordo. Al moment que la ebullició ha fet aixecar la tapadora, m' ha semblat reconeixre al antich porter!

Practicant primer.—¿Ja 'ls teniu tots quatre ben acondicionats?

Practicant tercer.—Si, pero 'm falta la tibia d' una d' aquestas bonas senyoras.

Practicant segon.—Ja la trobarás quan será buyda la caldera. Obra la aixeta!

¡Pobre drapayre! miserable indigent! habitant d' aquest infelís barri, sias qui sias, que has dut al Hospital á ton pare, á ta germana ó á algú altre dels teus, apartat d' aquest regarot!

Aquesta aygua que hi corre tébia y pudenta potser es de ta familia.

LLUIS VEUILLOT.

SENSE MALICIA

SONET.

—¿Què es amor? una nena preguntava
al seu avi, presant per un boscatge;
y lo vell, contemplant tan pura imatge,
lo modo d' explicarli cavilava.

Per fi una bona idea lo salvava,
y aturantse de sobte en cert paratge,
li ensenava com saltant per lo braucatge
l' auccelleta al auccell lo béch donava.

Li feu veure lo niu que ab tanta pena
de brossa y tranquillons tots dos formavan,
y després li digué:—Aixó es amor, nena.

Mes la noya, que sols tretze anys tenia,
va respondre entretant lo niu miravan:
—Si no més es aixó, prou que ho sabia.

A. RÓSSELL.

DOS CORS

Ideas pessimistas, recorts tristos, y pensaments
diabòlics, tan sols bullian en lo meu cervell.

Pocas horas feya que havia presenciat una autopsia,
la que 'm deixá sumament impresionat.

Un impuls desconegut m' encaminá al siti ahont
sols hi regna al silenci: al cementiri.

Era la tarde del primer día de Mars, día rúfol,
ab lo cel cubert de petits núvols que donavan un tó
tétrich al espay.

Abrumat ab las filosofas que subjugavan l' esperit;
desarrollant problemas sobre la humanitat, y recordant
los passatjes mes tristos de la meva vida, no recordant
m' havia donat compte de ma presencia al cementiri
y vagava errant pronunciant frases incoherents entre
las llargas fileras de ninxos.

Va treurem de mon ensopiment un suau y confús
remor de paraulas que, á mida que anava avansant
se feyan mes perceptibles.

Procurant no esser sentit, vaig dirigir-me al lloch
d' hont procedia lo citat remor y 's presentá á ma
vista un jove d' uns disset anys, agenollat devant
una tomba, ab lo cap apoyat en lo marbre, los ulls
amarats en llágrimas y suspirant ab molta fadiga.

Profon interés me va inspirá aquell jove: la seva
edat prematura; la seva actitud conmovedora y'l seu
amarch plor me feren presentir tristos y patétichs
episodis de familia; un fi fatal d' algun ser estimat,
ó tal volta lo desenllás aterrador d' un drama.

—Tenia jo deu anys quan vaig perdre la mare. Ja
morta, 'l pare s' ajuntá ab una altra dona, la que va
esser per mi crudel madrastra.

—¿?...

—Si; molt me pegava y además deya de mí false-
tats al pare y aquest, indignat, me matava á cástichs.

Cansat de sufrir y preveyent lo negre pervenir
que se 'm presentava, vareig fugí de casa... Lo pare
no s' ha cuidat de buscarme y 'm consta que no
ha volgut sapiguer may més res de mí.

Ja en una posició relativament bona, he vingut á
rendir un tribut á la mare que avuy es lo séptim
aniversari de sa mort...

Aixís me va contá sa presencia en lo cementiri
aquell pobre jove.

Vaig despedirme d' ell verdaderament emocionat.
Me 'n aní á casa pensant en aquell modelo de fills
que aixís cumpria ab un sagrat deber.

¡Lo de honrar la memoria de sa mare!

En un dels carrers de la ciutat un extraordinari
mohiment cridá poderosament ma atenció.

Vaig agregarme als que envers á un punt deter-
minat se dirigian.

Prompte 's formá un númerós grupo que comenta-
va lo que estava passant.

Procurí indagar y vejí al mitj del carrer trastos
vells, desvallestats, guardats per dos vellets de di-
ferent sexo, que 's deya eran marit y muller. Un
municipal los interrogava.

¿Qué era?

Un jove de malas entranyas y de procediments
salvatjes; treya del pis ahont vivian als autors de sos
días.

¡Singular contrast, ab lo que anteriorment havia
presenciat!

CÁRLOS MARTÍ.

OCTAU PETIT CONCURS

CANTARS

(Bases publicadas en lo número anterior.)

(Continuació de la llista dels plechs rebuts.)

20, A una pubilla.—21, Dupte...—22, Perque t' esti-
mo...—23, ¡Amor!—24, Ja hi som.—25, Marinescas.—
26, ¡Ay Paquita que t' estimo!—27, Cuant avans vivia...
—28, Tu ets ma vida.—29, Cantar es desitj de l' áni-
ma.—30, Son de montanya.—31, Paraulas d' un cata-
lá.—32, Sé que Deu.—33, Qui no pot sembrá espigola.—
—34, De dos cosas diferentes se'n forma una sola.—35,
Vaig cullir una blanca rosa.

Queda de temps pera l' admissió de composicions fins
al próxim dilluns die 4.

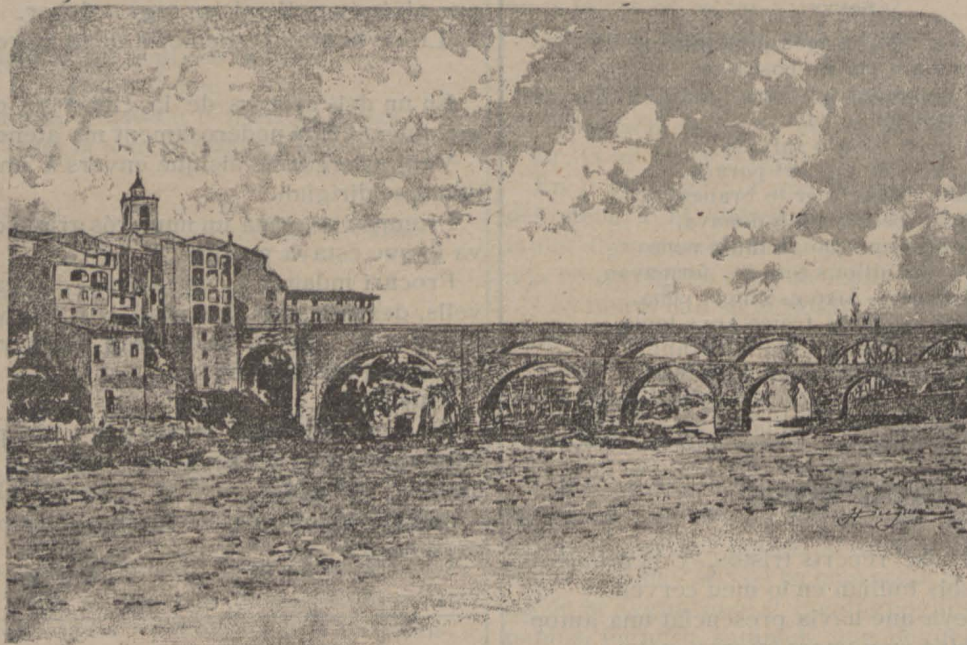
En lo número vinent se publicarà la llista completa
y en lo següent ó sia lo 84, lo fallo

ACTORS DE CASA



JAUME CAPDEVILA

CATALUNYA PINTORESCA



RODA.—Pont sobre el riu Ter

LA ROSA

Del estiu la suau ventada
 que rondina per l'espai,
 bressolava del roser
 delsament tots los brancams.
 Y la rosa enorgullida
 era cada jorn mes gay';
 tant ho era, que un cap-vespre
 l'arrancaren sens pietat
 de la branca 'hont reposava
 y 's mostrava bella y gran
 bo y badant son capoll verge
 ab altiva magestat.

No patia l'aytal rosa
 al sofrir las tempestats,
 ni las caldas estiuhencas
 que del sol donan los raigs.
 Del jardí n'era la reyna
 en lo mes florit de Maig
 y en son entorn la Natura
 hi abocava sos encants.
 ¡Papallonas joguinas
 prou l'anavan á besar.....
 Sens mirar que la matava
 bella nira l'arrencá!

¡Pobra rosa, flor bonica!
 sa hermosura y brillor
 ha perdut al baf dels gasos
 y altrás flors.... artificials!
 puig nascuda en la branca
 d'un roser pel vent bressat,
 ara anyora sas amigas
 que l'anavan tant y tant.
 ¡Pobra flor! al mati encare
 á un aucell enamora...
 y l'aucell mori de pena
 quan la varen arrencar.
 Nasqué pobre entre unas fullas,

mori rica al mitj d'un bal-
 y al finir deya la trista
 bo y sentintse trepitjar:
 —Los cabells de la donzella
 'hont fe't goig avuy he estat,
 no valian una fulla
 del roser que 'm bressolá,
 ni lo brill del soló l'ayre
 que jo sempre he respirat
 ni homs y damas que l'omplian,
 eixa flor que van maant. —

¡Son bressol fou un roser,
 Y sa tomba un bell palau!

J. AYNÉ RABELL.



TARRASSA.—En las últimas funciones donadas per la companyia Borrás, s'han representat vari@s obras castellanas y sols duas pessas catalanas, tals han sigut: *Qui... compra... maduixas* y *Los banys de Caldetas*.

Lo dissapte últim á la nit, se posá en escena lo drama d'en Guinera *El Píloro*. Sortí bastant ajustideta sa execució en conjunt; distingintse en especial la senyoreta Liorente e i lo paper de «faneta», y lo senyor Borrás en lo de «Mireó».

L'autor se presentá á rebre los aplausos del públich en los finals dels primer y tercer actos.

Ja fá algunas setmanas que la companyia d'aficionats que actua en lo «Teatro Erara», ha deixat d'actuar y per cert, que es una llástima ja que are tenian en estudi obretas novás, lo que feya preveure bons resultats. Se confia que dintre poch tornarà á obrir sas portas.

R. LL.

VILASSAR DE MAR.—Ab un plé d' aquells que no's veuhien sovint, posaren diumenge en escena en lo teatro «Circó Vilassanés», la comedia en tres actes arrieglada á la escena catalana per D. Còrat Colomer *La Iaren-teta*. Tots cuants hi prengieren part, reberen aplausos ben merecuts per la bona interpretació que donaren á l' obra.

Al acabar la comedia, se representá lo xistosíssim sainete del festiu escriptor D. Eriú Vilanova *Qui... compra... madaixas* que va fer riure en gran á la numerosíssima concurrència. S' hi estrená una decoració de molt bon efecte, deguda al atrecista Sr. Dort.

En la societat «Foment Vilassanés» després de la vetilada que tingué lloch lo dia 15, sembla que ha quedat molt mort, ni 's projectan funcions teatrals, ni res absolutament. ¿Qué ho farà?

S. B. R.

SANS.—«Centre Català». Lo dia 24, se posá en escena en lo teatro d' aquesta societat, baix la direcció de D. Pascual Parera, la bonica sarsuela en 2 actes *Esperanza*, y la opereta en 1 acte, *El comici tronati*, las que foren desempenyadas com feva temps no s' havia vist en aqu' st local, sobressortint lo citat Sr. Parera, particularment en la segona de ditas obras.

Los dias 25 y 26, tarde y nit, va donar los balls anunciats veientse en extrém concurreguts, y desempe-nyant lo programa l' orquesta «La Moderna Harmonia» de la cual forman part los professors Srs. Salvatori y Santapaula.

Mereixen un aplauso, lo envellor Sr. Falès, de Molins de Rey, per lo decorat del saló, y lo jardiner Sr. Tabó, que á mes d' altres adornos, transformarea una escala en una preciosa gruta.

Las demás societats se vegeren també molt concorre-gudas durant aquestas festas.

A. L.

MARTORELL.—En los dias de la festa major celebra- da últimament en aquesta població, se inaugura ab lo nom de «Centre Moral y Recreatiu», una important so- cietat catalanista. Té com á llengua oficial la catalana, y en la vetilada que va celebrarse s' hi llegiren impor- tantíssims treballs joia del actual renaixement catalá.

O. J. L.

SANT MARTÍ DE PROVENSALS —Diumenge per la tarde en lo «Foment Regional» va darse una important funció. Se posaren en escena la pessa *Sebas al cap* ab lon desempenyo, no aixis una de castellana en que de- mostraen no apropiarse be al género. Després se recitaren fragments de diferentas obras, essent molt aplaudits los Srs. Blasi, Parellada y alguns altres que sentim no recordar son nom.

G.

BLANES.—Han sigut posadas en escena per la com- panyia que actua en lo «Recreo» algunas sarsuetetas mes. En las últimas representacions hi prengué part distingintse notablement l' aprofitat baritono Sr. Querol.

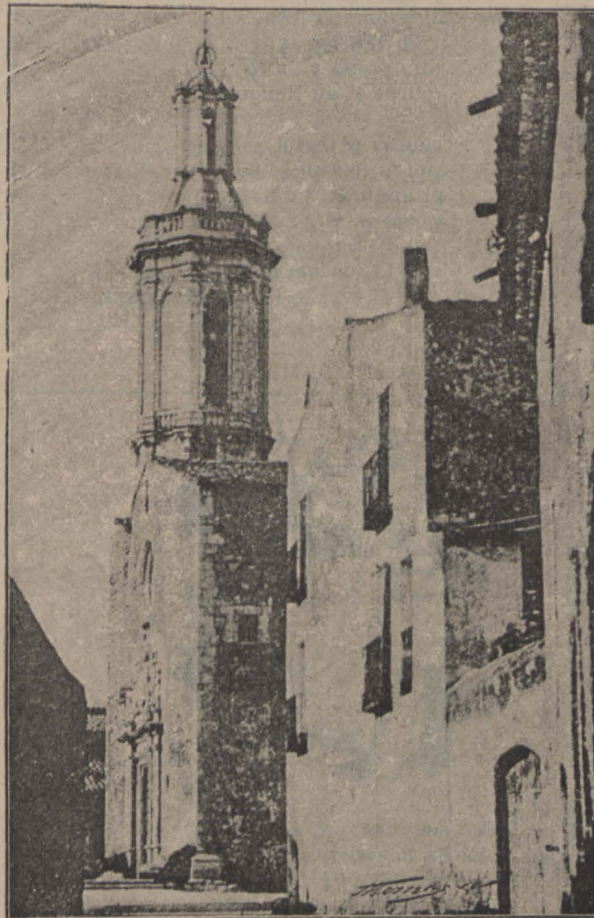
Lo mestre concertador Sr. Sagrañes va mereixer també los aplausos de la concurrència, sent eridat al palco escénic al final dels primer y segon actes.

Los cartells anunciav in aquestas funcions com á despido de la companyia, pero á última hora se parlava de constituir una nova empresa pera que continui in las representacions. Nos alegraria in que fos aixis.

J. A. B.

SABADELL.—Dissapte últim á més de la funció de sarsuela castellana escullida per la inauguració del «Teatro E terpe» la companyia d' aficionats de la So- cietat Cervantes posá en escena lo precíós drama *Las Joyas de la Roser*, que actualment reparteix aquest períodich. Diumenge al vespre la companyia del senyor Borrás posá en escena lo drama *En pólcora*, y la pessa *S. M.*

CATALUNYA PINTORESCA



BORRASSA (Ampurdá).—Iglesia Parroquial

VILANOVA Y GELTRU.—La notable producció de Don Angel Guimerá *En Pólcora*, fou la escullida pera 'l benefici del distingit artista senyor Simó, qui la dedicá á la societat obrera «Las tres clases de vapor», pre- nenthi part la societat coral «Unió Vilanovesa».

Lo teatro «Tivoli Vilanovi» 's vegé molt concurregut y la obra fou magistralment interpretada. Com á despido de la companyia y benefici de D^a Concepció Ferrer, lo passat diumenge 's posá en escena una obra castella- na y la pessa *Mona*, en que tant se distingeix la nena Mercé Daroqui, de qui tingué ja ocasió de parlar en una de mas passades cartas.

Pera 'l diu menje próxim se diu que tindrem companyia d' ópera italiana en lo mentat teatro «Tivoli Vilanovi.»

P. P.

SANTA COLOMA DE QUERALT.—Durant los dias de la festa major en la societat «Ls Estrells» se doná una representació de la comedia *Sebas al cap*. En la plassa pública, devant de tres mil espectadors, se representá lo drama *Vida de Santa Coloma* que fou ben desempenyat pels socis del «Centre Moral Instructiu.»

J. P.

INTIMA

Si vols pujá ab mi
demí al de n'vi
á d'lt la montanya,
veurás al aucell
ab son cantar bell
oidar sa companya;

veurás á la mar
 que ab son fort bramari
 n'apar una fera,
 y de tant en tant
 com passa volant
 veurás l' au lleugera;

veurás al estel
 que 's fon en lo cel
 al apuntá' l dia. ...
 y veurás mon cor
 que d' amor 's mor
 per lo teu ma aymia,
 ISIDOR MARTINEZ.

¿A QUI DEMANA?



—La senyora que no hi fora?
 —Hi ha la senyora y :enyó
 —¡Caramba! ¿Si?... Adeu, minyó,
 no vull veure á la senyora,

TEATROS LOCALS

TIVOLI.—Dinars va celebrarse lo benefici de la distingida tiple Stá Pretel. Com era d' esperar lo teatro estigué concorregudísim fins á no quedar ni un sol lloch per ocupar. La beneficiada rebe de sos admiradors infinitat de regalos y se li tributaren continúas ovacions, essent la mes culminant la que 's produhi després de cantar lo vals del Mtre. Perez Cabrero *Idealidad*, en la que entre aclamacions del públich se cubrí de flors la escena y volaren coloms.

En aquesta funció s' estrená l' epissodi dramátich en un acte *Patria*, origi al lo libre de D. Enrich Moragas, y del Mtre. Sadurn la música. Si se fou aplaudida per la *cloch*, poca part hi prengué lo públich en tal demostració, ja que no 's distingeix aquesta obra per sa factura moderna y s' abusa en ella molt de la nota patriótic-carinclona.

En cuant á la música, si bé s' hi rota certa pretensió á remontarse á gran altura no 's distingeix gran cosa.

ELDORADO.—Dissapte comensaren la representacions de *Un viaje á Suiza*, esperadas ab ansietat per lo bon recort que deixaren cuan se donaren per primera vegada en aquesta capital.

Lo principal alicient d' aquest espectacle (pera 'ls que no lo sápigau) son las escenas mimo-escéntricas. La *troupe* Omers's á quin càrrech están actualment, son dignes successors dels Hanlon-Lees que los interpretaren anys enrera en lo Teatro Circo. Los Omers 's treballan ab la deguda precisió y fins en alguns punts aven-

tatjan á sos antecessors, sobressortint ademés per haver aumentat lo número dels epissodis, si be alguns d' ells mes aviat hi sobran, com per exemple lo del picot mail y així en lo primer acte y lo del kanguro en lo tercer, no aixis ab lo de trapas y alguns altres que son ben trobats.

Lo cuadro de sarsuela quins principals elements lo forman los coneguts actors Colomer y Castillo, Guitart y Bello ofereixen un conjunt molt acceptable.

Las representacions se contarán per plens y si la empresa no pot allargar la serie de las quinze representacions, alguns se quedarán ab las ganas, perque tot Barcelona voldrá anarho á veurer.

CAI.VO VICO.—Continua l' exit de *La bella chiquita*, que 's representa á diari alternada ab las millors sarsuelas del repertori.

CIRCO ESPAÑOL.—Devia ser l' única tentativa que hi faltava perque 'ls plens fossin mes á corull. Avants ja hi anava molta gent y está clar, posar *El rey que rabió* y haver d' entrarhi á trompadas, ha estat tot hu. Lo cual qu' es una mina per l' empresa. Y que durará perque 'l desemenyo es bastant acabadet.

CIRCO ECUESTRE.—Dilluns se despedi del públich la popular *troupe* Onofri

Dimars debutaren dos notables artistas, Mlle Estherina y Mr. Leo, y i róximament debutara Veltran, celébre domador de sis lleons.

LABRUGUERA.

INTIMA

Ets la sirena que encisa
 ab son dolssim cantar;
 ets l' ondina que s' aixeca
 d' entre las aigüas del mar.

Ets l' astre que m' encamina
 al port ahont tinc de parar;
 ets la lluna que ilumina
 en la fosquetat mon pás.

Ets lo sol que 'm dona vida
 ets l' aire per respirar;
 ets la santa á qui jo adoro,
 ets lo *deu* de mon altar.

Sense tu ma vida es pena,
 mori tu es per mi acabar,
 sense tu en eix mon *no fora*,
 morta tu, goig acabat.

JOSEPH ESCACHS Y VIVED.

NOVAS

Lo folletí que 's reparteix ab lo present número, es ja lo penúltim del drama *Las joyas de la Rosa*, planas 65 á 72.

100

S' ha publicat ja 'l volum V de la *Biblioteca Popular Catalana*, que 'l componen los treballs literaris que escrigué en nostra llengua lo celebrat escriptor Robert Robert, durant los anys 1865 y 1866, que 's publicá en Barcelona *Lo tros de paper*.

Com de costúm, pròximament nos ocuparem d'aquesta nova obra de la *Biblioteca Popular Catalana*, que honra de veras nostra literatura.

Lo Congrès Literari que deu celebrarse pròximament en aquesta ciutat, promet esser importantísim. Los congressistas estrangers que hi assistiran serán en gran número.

Procurarem tenir al corrent á nostres lectors de tot lo que 's refereixi á tan interessant acte.

A Castelló d' Ampurias tindrà lloch pròximament la inauguració d' un Centre Catalá, destinat á la defensa de las ideas regionals.

La societat «La Bruja», instalada en lo teatro Olimpo, inaugurarà la temporada de 1893-94 demá, diumenge, posant en escena algunas sarsuelas y terminant la festa ab ball de societat.

La popular opereta *Mis Helyett*, ha sigut rebuda ab mostrars de desagrado pel públich que assistí á la primera representació que fa poch se doná á Sevilla. Segons noticias la execució fou bona.

Los Srs. Jordá y Costa han entregat á la empresa de D. Anton Tutau, traduhas al castellá, duas de las més genials obras de la literatura modernista. Una d' ellas es *La qutebre*, de Bjornson, conegut en lo mon literari per ser ab Ibsen, lo fundador del teatro nacional noruech; y l' altra *La dama del mar*, del citat Enrich Ibsen.

La empresa de D. Anton Tutau ha acceptat, pera estrenarse en la pròxima temporada, un drama de don Angel Guimerá, titolat *Maria-Rosa*.

Lo setmanari *L' Escut de Reus*, que 's publicava en aquella població, en son número de dissapte pasat se despedeix del públich.

Sentim vivament la desaparició del estadi de la premsa, de tan simpática publicació.

La Companyia Regional, de Sant Martí de Provensals, ha posat en estudi, per esser estrenada pròximament, una comedia en un acte titulada *A Montanya*, original de D. Joan Ribas.

Hem rebut lo periódich *Rosario Literario* que 's publica á Rosario de Santa Fé, ab lo qu' establim gustosos lo cambi.

Ha passat á ocupar lo mateix local de la societat «Izquierda del Ensanche», la distingida societat recreativa «Roger de Llúria». Aixó es realment una millora,

Demá diumenge se inaugurarà en aquesta ciutat la nova Societat Recreativa «Miss Helyett», situada en lo carrer de Cottoners, n.º 14.

DINTRE UNA FLOR

Sort negrosenca, vil melangia,
feres piadosa de mi allunyar,
dona 'm porzella que des un dia
pler feu brotar.

Si la mes bella de encisadoras
n' es flor que 'm dâres, goig dech sentir!
si n' es co.n proba que molt m' adoras
¡dols existir. !

Si amorosida, folla al regarla,
mon nom tou llavi sols murmurá,
deix que l' mea are, al contemplarla,
vul-lla besá.

Puig quan t' entregui jo una porzella,
co.n veus que l' aymo, prenta ab amor,
que á dins son cá'zer, ma nina bella,
hi aniá un cor.

FRANCESCH TORRES.



Com que 'l temps es tan estrany,
previngut per si plogués
ab parayguas vaig al bany...
no fos cas que m' hi mullés

LAS ESPIGAS

(FAULA)

La espiga plena de fruyt
s' acota á terra
En cambi l' espiga buyda
al cel s' aixeca.

En sas maneras
Modest sol esser lo sabí
l' ignorant altiu es sempre.

GERONI MARTÍ.



XARADA

En Pau, sortint ab son hó
un mati de pr mavera,
seg. int. sa a l'igua cos ún.
se n va a ar nus a la tersa,
pera veurer si pescava
algun prima-dos-tercera.

Mes, se 'n hagné d'entornar
corrents, à *hu-cu-tre* seva,
à causa de una m'essant
pluja de *Total*, immensa
que va comensa à caurer
al caó d'una lo a que hi era.
La dona d'el, que s'estava
en la *cuatre-dos*, font f'yna,
mo l'parada va quedar
quan tant prompte l'ornó à veurer.
— C'ne potser n'hi has anat
avuy que fa bona *ters*?
Y en Pau li va con'èstar:
— No veus, *Tres-cuatre-dos-m'ca*
quin modo de can bi. 'l temps?
Quan tot just una hora feya
que pescava, ade'rat,
hi hagut de fugir, depressa,
ab *las-cynas* a las mans,
y de cualsevol manera.
— Aixís, no portarás res...
Y volgu'nt da una so'presa,
diu:— No siguis to'at' c'e;
vés que porta en la cistel a
lo nostr' *hu* tant fidel!
— Ay, quina el se de p'scal
qué es aix' ?— Un *hu-dos-tres*;
que 't sim'la; no 't fa pro' pessa?...
— O, sí! Y es gr's de *tr-s-hu*
que diu en las pesca'eras...
— Donchs, tuenc' s' b' qué pots fer?
lo agatas; prompte 'l fregeixes,
y 'n fas un bon esmoitzar,
que 'm sembla que 'n val la pena.

GUILLEM TORRES.

ANAGRAMA

Lo fill del senyor C hot
que es così de la total,
va anar al poble de tot
a fe unas compras de sal.

J. X. RIGUAL.

GERCGLIFICH

X

G O S N A S
T R O N S
L O O P S A S A

B.R.JACA.

Las solucions en lo número proxím.

AVIS

Tots-quants envihin las solucions de tots los Enigmas d' aquest número tindran de regalo una obra dramática, per lo q' al s' estableixen las següents condicions: s' adreçaran las solucions desde la sortida del número fins à las cinch de la tarde del dilluns proxím. Cada plech, contenint difas solucions, se li donarà lo número de crde de sa presentació. A las set de la tarde de di: dilluns se verificarà un sorte g y lo plech qual número resulti premiat, aquell haurà obringut lo premi.

Cada plech deu anar acompanyat de unas cubiertas d' aquest número. Los plechs deuen depositarse en lo bussó del periódich.

Solucions als Enigmas insertats en lo núm. 81

Xarada.— Pa-ta-cons.

Tarjeta.— Vidriera-Malcuinat-Foria-Pa'au

Va presentarse un sol plech ab las solucions exactes firmat per M Carnicer. Pot passar à eculir son premi.

Correspondencia

M. Farrions, C. L. J., Jame F. ix; Cosme Itnup, Un tremendo, M. O. Ge zbert, Rossendo Col, Pe at Pel t, y i r r s e c h s. G. Gil, A. n. ti To rremó y Joseph el quel; no va prou bé lo que ens han enviat.

L. Fanius, Joan Roca, Un ex-mistaire, R. caonja, T. Fernesi y Maria sa as; anir alguna cosa.

Un lector, ho tindrem en compte.—J. Capsarellas, ab lo temps, ja ho cre'n home; O l ab lo temps se poden arriar a fer molas cosas.—J. se, h Poice l y Casas, es susceptible de mi lo a.—J. Ma. m y C. no van prou bé.—Joseph Alemany Borr s, anira.—B. Ri-ra, dels d' batxos un, «La est. eias, es segar que anira.—Un contramestre, lo l' idem servir.—Joseph Font y esp. sa, espigolarem.—Salvador Bonavia, estan bé.—G. Ll. Ginesta, encare que d' aquest género hi ha molt lo guardar; m.—Joanm Baumis, no podem comp' a rel.—Segundo Casanovas, servit.—Jes ph Escasas y Vived; no 'ns van prou bé.—J. Ter-gui, hi ha disposicio pero t' asump o es no t' gasta.—J. F. R., acceptada.—Joane, es flaix.—J. Avel a, anira.—A. Leonari, tu que de r- ti-rarse per ex' és d' original en altre o asi ja t' servirem.—Anton Ferrant, no 'ns agrada prou.—Guillem Torres, esti bé.—Alfredo Pulau, servit o que deirana.—A. Tallia, dels dibuixos probablement tu.—Monserrat Carbouel, relocat anira.—Jaume Cabrissas, es poch acabat.—Noy del ag'n ia, anira.—Pepet del carril, igualment.—Mateu Elias, no hi ha arreg o possible.—M. I. Casas, no es assumpto adequat per nosaltres. J. R. M, no va.

Imp. Muntaner, 40.—BARCELONA.

GEROGLIFICH DE ACUMULACIÓ

Per no haverlo acertat ningú, se repeteix per última vegada y ab doble premi.

Si no m' acerten no cobrarán.
Qui 'n descubreixi, espavilat será.

| | | | | | | | |
|-----------------------|-----------------------|---|---|------------------|------------------|-------------|------------------|
| a e i o u | r a a a a | q u e q u e q u e | i n d i v i d u o | m u l a | c a s a | f i l | s o c a |
| s | s | s | s | s | s | s | s |
| a e i o u | | | | | | | |
| x u c l a | | | | | | | |
| l l l l f f | | | | | | | |
| ¿ nit ? | | | | | | | |
| g e g e g e g e | | | | | | | |

Aquest geroqlifich te 30 pessetas de premi, pera qui l' acerti. Si sen més de un á enviar la solució exacte, deurán partirse 'l premi en parts iguals entre ells.

L' envio de la solució deu ferse ab la papeleta impresa per aquest objecte en la última plana de las cubiertas. Serán admesas fins á dimars día 5 á las dotze del dematí.

En lo próximo número comensará altre joch de PENSADAS